

Johannes 3:14-15

En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzo moet de Zoon des mensen verhoogd worden; opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

Jezus verhoogd

1 tussen het volk 2 aan het kruis 3 door het geloof

Gemeente, genodigden, in de kerk en thuis,

Op 22 maart 2009 waren mijn laatste woorden van de intrede preek de volgende:

Gemeente, daarom moet Jezus verhoogd worden. Zodat iedereen Hem kan zien. Zien op Jezus. Op onze reis door de woestijn. Ik hoop een aantal jaren met u mee te reizen. In dezelfde colonne. Om samen te reizen naar Kanaan. Met jongeren en ouderen, jubilerenden en rouwdragenden, lief en leed te delen. Juist in tijden van beproeving. Als de weg zwaar valt, en een omweg is voor ons gevoel. En de vragen: Waarom doet God niks? Graag ben ik dan bij u, jou om mee te waken, mee te strijden. Met maar één verlangen: aan te komen in Kanaan, waar God alle tranen van de ogen zal afwissen.

Dat aantal jaren met u mee reizen zijn er door Gods goede hand ruim 11 ½ geworden. En aan het eind wil ik dezelfde tekst nemen als aan het begin. Dat zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo ook de Zoon des mensen moest en moet verhoogd worden in de prediking. Dat was mijn Goddelijke opdracht. Dat was ook steeds de oproep van de kerkenraad: Christus verhogen.

Dat wil ik tijdens het afscheid als een pasvorm laten zijn. Een mal. Alles wat ik in uw midden zei en deed en wat hier buiten uitstak, knipt en denkt u dat alstublieft maar weg. Dit had het moeten zijn, helemaal en totaal: het verhogen van Jezus Christus. In Zijn naturen God en mens, Zijn staten, lijden en verhoging. In Zijn ambten: Profeet, Priester, Koning. In Zijn Namen: Bruidegom, Zaligmaker, Hoofd, enz.

En vanmiddag wil ik net als ruim 11 jaar geleden met u en jullie zien wat dat inhoudt. Jezus verhogen.

1 tussen het volk

De Heere Jezus leidt dit af uit een gebeurtenis tijdens de woestijnreis van het volk Israel. Beschreven in Numeri 21. Dan is de woestijnreis al een

heel eind gaande. Eerst de omweg naar de Rode Zee, de doortocht en dan twee jaar richting Kanaan. Bij Kanaan gekomen het ongeloof en nog 38 jaar door de woestijn erbij. En al die jaren, bijna vanaf het begin, Exodus 16, had God het manna gegeven in de woestijn. Hemels brood uit de hemel noemt Psalm 105 het. Brood der Machtigen, zegt Psalm 78. En in Johannes 6 wordt het brood uit de hemel genoemd met een verwijzing naar Gods Zoon, Die het Brood uit de hemel is. Het was nogal wat: dat manna. Goddelijk liefdebrood. Al die jaren. En toen kwamen ze weer bij de grens van Kanaan. Nog even.... Maar nee, de koning van Edom zei: maak dat je wegkomt, door mijn land wordt niet heengelopen. Ga maar om mijn land heen, dan kom je er ook wel. Dat is lopen naar Woerden, maar dan via Leiden. En dan knapt er iets bij het volk. Dan kunnen en willen ze het niet meer accepteren. Nou weer niet de kortste weg, nou weer een eind verder lopen. En dan zijn ze het helemaal zat, en wat gebeurt er dan? Ook dat manna moeten ze niet meer. Dat lichte, waardeloze brood, we walgen ervan, het smaakt ons niet meer, geef ons alsjeblieft wat anders.

Maar het was toch hemels brood? Gods liefdebrood? Dat kan allemaal wel wezen, maar ze walgen ervan. En dat wekt Gods toorn op. Zijn liefdegaven worden veracht! Hij zendt vurige slangen, slangen van een vuurachtige, oranje gele kleur, of slangen met gif dat als vuur in in je wonden en in je aders brandt. En binnen enkele minuten sterven er Israëlieten en er driegen er nog veel meer te sterven want die slagen krioelen overal.

Kijk toch uit! Om Gods liefdegaven te minachten. Denk eens aan de Bijbel. Brood uit de hemel kun je wel zeggen, waar iets van Jezus inzit. En je bent hem een beetje zat, boeit niet meer zo. Lees liever wat anders, kijk liever wat anders.

Denk eens aan de prediking. Toch ook hemels brood, gevuld met Christus. Maar je vindt het niet meer zo bijzonder. Altijd zonde en genade, altijd rijke Christus voor een arme zondaar, altijd komen tot Christus en leven uit Christus. Als je dat moe wordt. Je wilt wel eens wat anders. Opzienbarender. En dat gaat makkelijk thuis. De gewone preek van zonde en genade is de smaak vanaf voor je.

Kijk toch uit! En zelfs als je echt gelooft ben je er nog vatbaar voor! Uitgeluisterd, de smaak is er af. Verveling slaat toe.

Hoe komt dat? Ontevreden over Gods liefdesgaven? Waar komt dat vandaan? Adam in het paradijs. Het was zo mooi en goed en vol van Gods liefde. Maar hij wilde wel eens wat anders. Hij verachtte wat God hem had gegeven. En wij met hem. Het zit er bij ons allemaal in: ontevreden, uitgekeken raken op Gods gaven. En vooral als het tegenzit, als we een

omweg moeten maken, dan steekt het de kop op. Ontevredenheid tov God, niet genoeg hebben aan Zijn liefdegaven. Dat is de beet van de slang die heel de mensheid heeft. Het gif van de zonde giert door onze gedachten en leden. Geen mens uitgezonderd. U niet, jou niet, mij niet.

En dat gif van de slang dat is dodelijk. God toornst daar vreselijk over. Dat Hij in Zijn goedheid zo gekrenkt wordt. Dat gif van de slang dat leidt tot de dood, de eeuwige dood.

Ik zie ze daar liggen de Israëlieten in de woestijn. Velen zijn al gevallen, gestorven door dat gif. Anderen nog niet: die zijn al wel gebeten, maar nog niet gestorven. Zo zijn wij mensen, zondaren: wel gebeten door de slang van de duivel, maar nog niet gestorven. Anderen al wel. Er zijn al mensen gebeten en ook gestorven en in de eeuwige dood weggezonden. Wij nog geen van allen: wel gebeten, maar nog niet gestorven, nog niet eeuwig weggezonden.

Dat moet een prediker altijd beseffen. Mc Cheyne zegt ergens: ik preek als een stervende tot stervenden. Zo bewogen, zo indringend. Ik kijk maar in de spiegel en moet veel vergeving vragen voor gebrek aan bewogenheid en ernst. Dat moet een hoorder altijd beseffen: ik luister als een gebetene die nog niet gestorven is. Wel gebeten, nog niet gestorven. Hebt u jij zo geluisterd? Luister elke preek alsof het je laatste is. Alsof het je laatste is.

2 aan het kruis

In die situatie gaat de HEERE spreken tot Mozes. Mozes, maak een slang. En verguld die met koper. En zet hem op een stok, een stang, en houd hem hoog in de lucht. En zeg tot het volk dat zij moeten kijken naar die koperen slang. De HEERE houdt het niet voor gezien met zondaren. Zij willen mijn goedheid niet, dan moeten ze zelf de gevolgen maar dragen. Als ze Mijn gave niet waarderen en verachten dan doen ze het zichzelf aan. Nee, schoon zwaar getergd, lankmoedig en weldadig.

Wat een wonderlijk bevel! Ja, wonderlijk. Want wat helpt er nou tegen die slangenbeten? Een vaccin! Uit sap van cactussen ofzo, in elk geval een vocht, een serum dat wekt tegen slangengif. Een kliniek in de woestijn met duizenden vaccins. Dat helpt.

Nee, een slang maken. Een slang. Juist dat dier dat het oordeel voltrok namens God. Teken van Gods oordeel. Die slang was toonbeeld van Gods toorn over de zonde. En we horen het Jezus zeggen: gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzo moet de Zoon des mensen verhoord worden. Als een slang.

Allereerst aan het kruis. Boven de aarde uit omhooggestoken, verhoogd. En hangend aan het kruis is Jezus vervloekt door God. Jezus verhoogd aan het kruis is het teken van Gods toorn, van de vloek. Teken en bewijs dat Gods toorn over de zonde zo groot is dat Hij, eer Hij die ongestraft liet blijven die aan Zijn Eigen Zoon gestraft heeft. Wie ziet op de gekruisigde verhoogde Christus, die ziet wat zijn zonden zijn en doen: vervloeking. En wie iet op Christus, de Gekruisigde, de Verhoogde, die ziet hoe groot Gods liefde is: liever dan zondaren te straffen, straft Hij Zijn Eigen Geliefde Zoon. En liever dan zondaren te laten vervloeken, neemt Jezus Zelf de vloek op Zich. Teken van de onpeilbare liefde Gods: de verhoogde Christus aan het kruis.

En dan moet Mozes die slang vergulden met koper en op een stang zetten en in de lucht houden. Verhogen. Hooghouden. Waarom hooghouden? En waarom dan van koper?

Nou, op 23 april dit jaar stond er een groot machine bij de kerk. De haan werd weer op de kerktoren gezet. Hij was opnieuw verguld. En werd weer hoog op kerktoren gezet. Als ik me onze hond achteraan het Westeinde loop, bij nummer 39 of 55 en de zon schijnt en ik kijk richting Waarder: dan zie ik in de stralen van de zon de haan op de toren. Als hij op de grond was gezet naast de kerk kan dat natuurlijk niet. Als hij van hout was geweest op de toren, ook niet. Maar verguld en hoog op de toren zie je hem van kilometers ver.

Waarom die slang verhoogd en van koper? In de zon van het Oude Oosten kon iedereen hem zien. Heel het volk. Zo moet Jezus verhoogd worden in de prediking. In Heilige Doop en Heilig Avondmaal. Helder en duidelijk. Christus moet niet ingewikkeld zitten in allerlei redeneringen en omhaal van woorden. Zodat je zegt: als je goed kijkt, als je goed luistert, ja dan zie je, dan hoor je wel iets van Jezus in de preek. Nee, zo zichtbaar als het maar kan. Zo duidelijk als het maar kan. Jezus, de Verhoogde aan het kruis.

Zodat iedereen Hem zien kan! Al ben je nog zover bij Hem vandaan. Al interesseert het je niet, al ben je er helemaal niet mee bezig met zalig worden. Je bent druk en gelukkig met zovele andere dingen. Jezus is er. Jezus wordt je gepreekt en verkondigd. Je kunt zalig worden! Totaal niet mee bezig, helemaal niet in mijn gedachten: je kunt zalig worden!

Als je van verre staat. Zo moedeloos en zo kleinmoedig. Je komt zoveel zonden tegen, je raakt er zo moedeloos van. Zo ver bij God vandaan als ik is er geen één. Jezus is er! Ook u kunt zalig worden! Hoever ook bij God vandaan, hoe hopeloos ook voor je eigen waarneming: Jezus is er. Je kunt zalig worden!

Hem zo preken dat iedereen Hem zien kan. Dat Hij voor iedereen benaderbaar is. Zie op Jezus. En je ziet in Hem wat je zonden zijn: vloekwaardig En je ziet in Hem wat God doet: vergeven en vrijspreken. Vernieuwen en heiligen. Zie op Hem!

Afgelopen week liep ik over de begraafplaats. Net als in andere gemeenten de week voor het afscheid de graven en de namen nog eens op me in laten werken. En de namen herinneren van wie we het mogen weten: die zijn boven. Die zijn verlost en juichen voor Gods troon. En waardoor? Waardoor zijn je opa of oma zalig geworden? Omdat het van zichzelf zulke bijzonder mensen waren? Zulke vrome heiligen? Nee, ze hadden gezien op Jezus.

Zie op Jezus. De Verhoogde aan het kruis. Verhoogd in de prediking. En het was één van beiden: zien of sterven in de woestijn. Het is één van beiden: zien op Jezus of sterven in je zonden. Al lag je in je tent vlak bij Mozes, naast de stang, maar je keek niet, dan stierf je toch aan het gif. Al ben je vlak bij. In de kerkenraadsbank, als dominee, maar je ziet niet, dan ga je ten verderve. Maar ben je vlakbij of ver weg en je ziet, zie top Jezus: dan ben je behouden. Op één en het zelfde moment.

Als je maar ziet!

Wat is dat 'zien' dan?

3 door het geloof

Ja, dat is geloven. Dat zien op de koperen slang dat vergelijkt Jezus met geloven. Opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verderve maar het eeuwige leven hebbe. Eén kant van dat geloof hebben we net gezien: dat is smeken om genade of sterven. Geloof heeft iets in zich van: smeken om genade of eeuwig omkomen in mijn zonden met de duivel. Geloven is geen optie tussen meerderen. Eens kijken wat me het beste lijkt. Nee, wie gelooft heeft niks te kiezen. Eeuwig omkomen is het alternatief. Daarom: geloven! Jezus aanroepen.

En de tweede kant van dat geloven is: verwachten en vertrouwen. Wonderlijk vertrouwen. Want je zou denken: wat helpt dat, kijken naar een slang? Stel je voor: jij bent ziek. Je gaat naar de dokter en die zegt: laat je moeder maar een plaatje van een dier maken, van een hond of een koe. En dan moet je naar dat plaatje kijken en dan wordt je beter. Nou, kom nou. Daar word ik heus niet beter van: kijken naar een plaatje. Wat helpt dat nou: kijken naar een slang van koper die Mozes in de lucht houdt. Nee, niet kijken, zien. Zien met vertrouwen en verwachten dat het helpt, redt.

Geloven is smeken tot Jezus. Smeken tot Hem of anders eeuwig omkomen. En geloven is vertrouwen en verwachten: Hij redt! Dat is geloof! Gewerkt door de Heilige Geest door middel van het verhogen van de Zaligmaker Jezus Christus in de prediking.

We hebben in Waarder de afgelopen keren stilgestaan bij de gelijkenis van de zaaier. Ik heb u ook uitgelegd waarom. Omdat we bij het nodigen en prediken nooit moeten vergeten dat geloof niet vanzelf spreekt. Dat niet ieder die het Woord hoort en lijkt te geloven of zelfs zegt te geloven echt gelooft. Dat te vergeten zou gevaarlijk en misleidend zijn. En we hebben het gehoord: je kunt 1 keer, 10 keer, 100, 1000 keer het Woord horen en altijd door de vogels weggepikt, nooit tot geloof gekomen zijn. Je kunt direct enthousiast zijn en in vuur en vlam staan, maar in beproeving afhaken, want je miste de bekering van het verbroken hart. We hebben gehoord je kunt een tijd lang lijken te geloven maar door drukte en bezigheden heel van lieverlee het laten verstikken en het blijkt namaak geweest te zijn. Je zou er kleinmoedig van worden. Ben ik het Heere? Maar vanmiddag zien we wat het doet als het zaad vrucht voortbrengt. Dan wekt Gods Geest geloof. Dit is het echte geloof. Zien op Jezus. Smeken tot Hem of anders eeuwig omkomen. En vertrouwen op Hem.

Echt waar: wie op Hem ziet, die ontvangt leven. Zien op Jezus zal berouw geven. Zien op Hem zal verlangen geven om God te dienen. Zal ijver geven om Gods eer te zoeken. Zien op Jezus geeft zekerheid dat je zonden zijn vergeven, dat je een kind van God bent. Zien op Jezus geeft vrucht!

Daarom moet je dat ook altijd blijven doen! Ook als je gelooft. Daarover was nog wel eens misverstand. Ja maar als je nou al gelooft? Dan is dat een geloofsleven. Steeds weer op Jezus zien. De Verhoogde aan het kruis. En je ziet in Hem je verdiende vervloeking. Opnieuw, verdiept. En je ziet in Hem hoe lief God in Christus je heeft. En dat zien geeft vrucht! Berouw, ijver, liefde, vreugde in God, gerichtheid op Zijn eer. Zo gaat dat een geloofsleven lang door.

Maar nooit omdraaien! Nooit omdraaien: ik wil eerst vrucht zien en dan zal ik geloven, tot Jezus gaan en vertrouwen. Nee! Kijk eens in de woestijn: daar lagen die Israëlieten. God had natuurlijk die slangen ook met 1 woord weg kunne jagen. God had kunnen zeggen, of Mozes kunnen laten zeggen: slangen ga weg! En ze zouden weggeweest zijn. Maar dat deed God niet! Waarom niet? God verlost altijd door middel van het geloof. Het geloof is altijd de onmisbare schakel in de redding van een mens.

Geloof, zie op Hem! Nee, ze moesten niet eerst een eindje dichterbij kruipen en dan kijken. Nee, niet eerst wat slangen wegslaan en dan kijken.

Nee, niet eerst naar een plekje lopen waar wat minder slagen waren en dan kijken. Nee. Vanaf de plek waar elke Israëliet was moest hij zien.

Vanaf de plek waar u/jij bent: zien, zien op Jezus. Nog één keer de woorden van Thomas Boston: als je niet kunt komen met berouw, kom dan om berouw, als je niet kunt komen met vertrouwen, kom dan om vertrouwen. Als je niet kunt komen in oprechtheid, kom dan om oprechtheid. Maar kom en zie op Jezus. Nog nooit is iemand zalig geworden door bij Jezus vandaan te blijven.

Ooit kwam iemand bij Kohlbrugge en zodra die man Kohlbrugge zag vroeg hij wat moet ik doen om gered te worden? Waarop Kohlbrugge zei, Duits: Nichts. Niets. Ja maar Paulus zei toch tegen de stokbewaarder geloof in de Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden. Nou, zei Kohlbrugge dat zeg ik toch! Niets doen. Geloven is ophouden met zelf doen en proberen te doen en een stukje te doen. Geloven is zeggen: al blijf ik een leven lang doen, ik ga verloren. Jezus verlos mij. U wilt en kunt en zult het doen!

Gemeente, geliefde gemeente, zo mocht ik ruim 11 ½ jaar met u meetrokken. Ik vond het een voorrecht, waar ik de HEERE voor dank! Onze wegen scheiden. En dat is een beetje sterven. Totdat ik echt zal moeten en mogen sterven. Mijn gebed en verlangen is dat we eens allen in de hemel Hem zullen zien. U en jij ook. Niet meer smekend en vertrouwend. Maar dankend en aanbidde. Dat de kelkbladen van smeken en vertrouwen zijn afgevallen en de bloem ten volle openbloeit: de bloem van dank en aanbedding. Aan de Zoon, Die Zichzelf voor mij gegeven heeft. Aan de Geest Die mij deed zien op de Zoon. Aan de Vader, Die mij verkoren heeft en aan de Zoon gegeven heeft.

En dat u en jullie het allen zullen meezingen: Soli Deo Gloria.

Amen